

Avrupa Komisyonu Türkiye Raporlarının 1998-2022 Yılları Kapsamında Fası 23, Fası 29, Fası 30 Bazında İncelenmesi

Merkut LANPİR, Ömer ÖZKAN, Gencay Karakaya

Özet

ÖZET Türkiye nin AB ye tam üyelik hedefleriyle başlayan AB sürecinde 1963 Ankara Anlaşmasından bu yana 60 yıl, 1970 Katma Protokolden bu yana 53 yıl, 1995 Gümrük Birliği nden bu yana ise 28 yıl geçmiştir. 1963 Ankara Anlaşması ile AET ile imzalanan Ortaklık Anlaşması ve sonrasında 1970 yılında Gümrük Birliği ne ilişkin kuralları içeren Katma Protokol imzalanmış, 31 Aralık 1995 te Ankara Anlaşması gereği Türkiye AB Bütünleşmesinde 22 yıl sürmesi gereken geçiş dönemi tamamlanmış, 1 Ocak 1996 da Gümrük Birliği tesis edilmiştir. 6 Ekim 2004 te Komisyon, Türkiye nin Birliğe Katılım müzakerelerinin başlatılması tavsiyesinde bulunmuştur. AB Antlaşması 49.madde içerisinde yer alan 2.madde koşulu sadece aday ülkeler için değil üye devletler içinde gerekli görüldüğünde üyelik haklarının askıya alınmasıyla sonuçlanabilecek önemde bir kriterdir bu sebeple Fası 23, 29 ve 30 un yıllar içerisindeki AB tarafındaki izlemleri de çalışmaya dahil edilmiştir. Ankara Anlaşması 28. Maddesine göre ‘Anlaşmanın işleyişi, Topluluğu kuran anlaşmadan doğan yükümlülüklerin tümünün Türkiye tarafından üstlenebileceğini gösterdiğinde, Akit taraflar Türkiye nin Topluluğa katılması olanağını incelerler.’ Bu madde bazı çevrelerce iyi niyet olarak yorumlansa da Arat a göre bu hüküm taraflara yükümlülükler yüklemektedir, zamanı geldiğinde bu sonuca ulaşılması için gerekli tedbirleri alacak, engel olmayacak şekilde bir yükümdür, gümrük birliği nin ötesinde güçlü bir ortaklık kategorisine girer diğer bir nokta ise 28. Maddenin Genel ve Son Hükümler kısmında Anlaşmanın sona ermesine ilişkin özel hükümler bulunmamaktadır bu da Devletler Hukuku nun işaret ettiği genel nedenler dışında sona erdirilemeyeceği şeklinde yorumlanmaktadır, Roma Antlaşmasının geriye dönülemez bir entegrasyon öngören yapısı ile benzerliğinin yanı sıra sona ermesi de bir katılım anlaşması ile olacaktır. [1] Bu çalışma AB ile ilişkilerde Gümrük Birliği Güncellemesi, Birleşik Krallık modeli gibi STA kurmak, devam etmek, AB ile farklı üyelik modelleri üzerine tartışmalar yoğunluk kazandığı günümüzde AB Antlaşması madde 49 ve Ankara Anlaşması madde 28 çerçevesinde 23, 29, 30 Fasıllarının 1998-2022 yılları aralığında ilerleme incelemesini içermektedir. AB Komisyonu Türkiye nin siyasi, ekonomik, uyum kriterleri boyutlarındaki durumunu İlerleme Raporu ve Genişleme Stratejisi Raporu ile takip etmektedir. Avrupa Birliği Komisyonun resmi sitesinde ve de TC Dış İşleri Bakanlığı AB Başkanlığı resmi sitesinde mevcut bulunan raporların çalışma ile ilgili bölümleri yıl bazlı olarak değerlendirmeleri o yılı şekillendiren önemli konular beraberinde çalışılmıştır, raporlar çok kapsamlı ve detaylıdır ancak mevcut çalışmamız kısıtlıdır o sebeplede sadece önemli bulunan konuyla ilintili detaylar çalışmaya aktarılmıştır.[2] [1] ARAT, TUĞRUL: Avrupa Birliği ile Türkiye Arasındaki İlişkiler ve Gümrük Birliğinin Yeri, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl 1995, Cilt: 44, Sayı: 1, s. [2] https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/turkiye-report-2022_en https://www.ab.gov.tr/ilerleme-raporlari_46224.html Erişim Tarihi: 01.08.2023

Anahtar Kelimeler

Avrupa Birliği, Yargı ve Temel Haklar, Adalet, Özgürlük ve Güvenlik, Gümrük Birliği, Serbest Ticaret Anlaşmaları

Abstract

ABSTRACT n the EU process, which started with Turkey's full membership goals to the EU, 60 years have passed since the 1963 Ankara Agreement, 53 years since the 1970 Additional Protocol, and 28 years since the 1995 Customs Union. The 1963 Ankara Agreement and the Association Agreement with the EEC, followed by the Additional Protocol containing the rules on the Customs Union, were signed in 1970. On 6 October 2004, the Commission recommended that Turkey's accession negotiations be initiated. The condition of Article 2 in the Article 49 of the EU Treaty is an important criterion that may result in the suspension of membership rights not only for the candidate countries but also

within the member states when deemed necessary. According to Article 28 of the Ankara Agreement, "When the operation of the Agreement shows that Turkey can assume all the obligations arising from the agreement establishing the Community, the Contracting Parties examine the possibility of Turkey's joining the Community." Although this article is interpreted as goodwill by some circles, this provision imposes obligations on the parties, according to Arat. It is an obligation to take the necessary measures to reach this result when it comes to it, in a way that does not prevent it, it falls into the category of a strong partnership beyond the customs union. Another point is that there are no special provisions regarding the termination of the Agreement in the General and Final Provisions of Article 28, which is indicated by the Law of Nations. It is interpreted as that it cannot be terminated except for general reasons, besides the similarity of the Treaty of Rome with its structure that foresees an irreversible integration, its termination will be with an accession agreement. In this study, the Customs Union Update in relations with the EU, establishing an FTA like the United Kingdom model, continuing, discussions on different membership models with the EU are intensified today, within the framework of EU Treaty article 49 and Ankara Agreement article 28, Chapters 23, 29, 30 1998-2022. Includes progress review over the years. The EU Commission monitors Turkey's status in terms of political, economic, and harmonization criteria with the Progress Report and the Enlargement Strategy Report. The annual evaluation of the sections related to the work of the reports available on the official website of the European Union Commission and the official website of the Ministry of Foreign Affairs of the EU Presidency have been studied together with the important issues that shaped that year, the reports are very comprehensive and detailed, but our current study is limited, so only relevant to the important issue details were transferred to the study.

Keywords

European Union, Judiciary and Fundamental Rights, Justice, Freedom and Security, Customs Union, Free Trade Agreements

References

[Tam metne ulaşmak ve tüm referansları görmek için tıklayın.](#)